

1

Kahlan rechte haar rug, bevangen door een gevoel van hitte en ijlhoofdigheid. Ze stond aan het hoofd van de lijkstapel en staaarde neer op Richards lichaam. De lichte nevel en vlagen motregen voelden koud op haar gezicht, als ijs tegenover het verdriet dat haar vanbinnen verbrandde. De natte keien glommen in het licht van de namiddag. Plassen her en der weerspiegelden delen van de citadel die verderop boven hen uittorende en de stenen wachttorenen dichterbij, beelden die van tijd tot tijd vervormd werden door tranen van regen.

Hoewel de nevel en de regenbuien het netjes opgestapelde hout van de lijkstapel hadden doorweekt, wist ze dat het toch zou branden. De onderste planken waren besmeerd met een dikke laag pek om ervoor te zorgen dat de hele stapel vlam zou vatten en fel zou branden zodra ze de fakkels erop wierpen. Richards stoffelijk overschot zou zelfs in de motregen tot as vergaan in de vlammen.

Net zoals Kahlans hoop en al haar dromen ook tot as zouden vergaan.

Zoals de hoop en de dromen van alle mensen tot as zouden vergaan.

Het dozijn mannen dat in een kring om de lijkstapel stond, hoefde hun fakkels maar op het hout te werpen, en het was allemaal voorbij.

Dan was alles voorbij – voor haar en voor iedereen.

De grimmige soldaten met de fakkels stonden allemaal strak in de houding, maar hun blikken waren op haar gericht. Geen van deze mannen van het Eerste Rot, de persoonlijke lijfwacht van de Meester Rahl, zou uit zichzelf besluiten zijn fakkel te werpen en de lijkstapel aan te steken. Het was aan haar, aan de Biechtmoeder – Richards vrouw – om dat bevel te geven.

De doodse stilte van de ochtend werd alleen verstoord door het zachte sissen van de fakkels. Hun vlammen flakkerden knette-

rend en ploffend in de natte adem van de bries, alsof ze ongeduldig wachtten tot ze het bevel gaf, zodat ze vrij waren hun gruwelijke taak uit te voeren.

De menigte die verzameld stond achter de soldaten met de fakels, was muistil. De meesten van de mannen stonden stil te huilen.

Kahlan stond bij Richards hoofd en keek neer op het knappe gezicht van de man van wie ze hield. Het voelde verschrikkelijk om hem levenloos te zien liggen. Ze had talloze malen voor zijn leven gevreesd, maar ze had zich nooit kunnen inbeelden dat ze op een dag bij zijn lijkstapel zou staan.

Ze hadden hem een zwart hemd aangedaan met daarover een zwarte tuniek met open zijkanten en een goudkleurige zoom versierd met symbolen. De brede riem van meerdere lagen leer waarmee de prachtige tuniek om zijn middel zat vastgegespt, was bewerkt met dezelfde soort symbolen, waarvan ze er veel nu herkende als de taal der Schepping. Om zijn polsen, die gekruist lagen over zijn niet langer kloppende hart, droeg hij brede zilveren banden met leren bekleding waarop nog meer van die oeroude symbolen gegraveerd stonden. Om zijn brede schouders droeg hij een mantel die eruitzag als gesponnen goud. De mantel lag onder hem uitgespreid alsof hij een offer was dat aan de goede geesten werd aangeboden.

Waar waren die goede geesten toen zij hen het hardst nodig had?

Maar nog voor ze de vraag had gesteld, besepte ze al dat de zorgen van de wereld van de levenden niet de zorgen van de geesten waren. De zorgen van de levenden gingen alleen de levenden aan.

Een glinstering weerkaatste op de bloedrode steen in het midden van de oude amulet die Richard aan een ketting om zijn nek droeg. Een ingewikkeld patroon van zilveren lijnen om de steen heen vertegenwoordigde de dans met de dood. De amulet was gemaakt door Baraccus, de oorlogstovenaar uit de periode waarin keizer Sulachan de grote oorlog was begonnen. Net als de dans met de dood zelf had die amulet speciale betekenis voor oorlogstovenaars. Richard, waarschijnlijk de laatste oorlogstovenaar die er ooit zou zijn,

lag nu uitgedost in de traditionele uitrusting van die roeping.

Het enige wat ontbrak, was de schouderriem van bewerkt leer met de schitterende goud met zilveren schede die het Zwaard van de Waarheid herbergde. Maar dat wapen hoorde eigenlijk ook niet bij de traditionele uitrusting van een oorlogstovenaar. Het oeroude wapen was nu toegefallen aan Kahlan.

Ze herinnerde zich de dag dat Zedd het zwaard aan Richard had overhandigd en hem had benoemd tot Zoeker van de Waarheid. Ze herinnerde zich hoe Zedd zijn leven had toegezworen aan de bescherming van de Zoeker. Die eed had hij nageleefd.

Kahlan herinnerde zich ook hoe zij die dag voor Richard op haar knieën was gevallen, en met haar hoofd gebogen en haar handen op haar rug eveneens haar leven aan de bescherming van de Zoeker had toegezworen.

Even gleed er een glimlach over haar gezicht bij de herinnering aan Richards verblufte blik toen hij Zedd vroeg wat een Zoeker was.

Dat was zo lang geleden, en Richard had in die tijd zoveel geleerd en ontdekt. Hij had als eerste sinds het smeden van het oeroude wapen begrepen wat het inhield de Zoeker te zijn en wat het ware doel was van het wapen dat aan hem was toevertrouwd. Hij was werkelijk in alle opzichten de Zoeker geweest.

Er zou nooit een andere zijn.

Kahlan had het zwaard vaak genoeg in woede gehanteerd om te begrijpen hoe krachtig het was, maar zij was niet de meester van het wapen. Dat was Richard. Hij had er een band mee.

Nicci, de tovenaars die Richards hart had stilgezet om zijn leven te beëindigen en hem zo in staat te stellen door de sluier van het leven te reizen en Kahlan uit de dood terug te brengen, stond links achter Kahlan met de kap van haar mantel over haar hoofd getrokken als beschutting tegen de motregen. Desondanks vormden zich druppeltjes water aan de doorweekte punten van haar lange, blonde haar. Tranen dropen van haar kin. De vrouw moest leven met de pijn van de wetenschap dat Richard – een man van wie ze hield maar die nooit voor haar was bestemd – door haar hand was gestorven, ook al was het op zijn eigen bevel.

Rechts achter Kahlan stonden drie Mord-Sith – Cassia, Laurin en Vale. Richard had hen nog maar net uit hun slavernij verlost. Eenmaal bevrijd hadden ze gekozen hem te dienen en beschermen. Het was de eerste keuze die ze uit vrije wil hadden gemaakt sinds ze jonge meisjes waren. Ze waren tot het besluit gekomen uit liefde en respect voor een man die ze pas hadden leren kennen en die er nu niet meer was.

Geen van de mensen op het plein sprak een woord terwijl ze wachtten op de vuurzee die nu snel Richards stoffelijk overschot zou verbranden. Dit was Meester Rahl, de Zoeker, en Kahlans man. Het was aan haar om het bevel te geven, en geen van hen wilde dit bevel overhaasten.

Het was alsof ze allemaal hun adem inhielden in ongeloof over de onontkoombaarheid van de dood van hun geliefde leider.

Doordat zijn lichaam werd geconserveerd door occulte magie, zag Richard eruit alsof hij slechts sliep en elk ogenblik kon ontwaken en opstaan. Maar hoewel zijn lichaam geconserveerd bleef zoals het tijdens zijn leven was geweest, had het leven hem toch verlaten. Dit was een lege huls. Zijn geest bevond zich nu achter de sluier, in de onderwereld, waar de demonen van het duister hem meesleurden de eeuwige nacht in.

Kahlan stond zichzelf heel even toe te fantaseren dat het allemaal niet waar was, dat hij zo overeind zou komen, zou glimlachen en haar naam zou zeggen.

Maar dat was een kortstondige, loze wens die haar verdriet alleen maar schrijnender maakte.

Licht bevend keek ze toe hoe de nevel zich op Richards gezicht verzamelde tot druppeltjes die eens in de zoveel tijd over zijn voorhoofd of zijn wangen wegliepen. Het zag er haast uit alsof ook hij hilde.

Kahlan stak haar hand uit en woelde liefdevol met haar vingers door zijn natte haar.

Hoe kon ze afscheid van hem nemen?

Hoe kon ze het bevel geven de lijkstapel aan te steken?

Iedereen wachtte op haar.

Ze wist dat er duistere krachten op weg waren om zijn lichaam

te stelen. Sulachan wilde het hebben voor zijn verdorven doeleinden.

Hoe kon ze de man van wie ze meer hield dan van het leven zelf níét overdragen aan de vlammen, die hem daarvoor zouden behoeden?

2

De soldaten wachtten op Kahlans bevel. Ze wilden niet dat ze het gaf, maar wisten dat ze niet anders kon.

Ze voelde een vlaag van paniek bij het idee dat zij dat gruwelijke bevel moest geven, de zekerheid dat ze het ogenblik dat ze het gaf nooit zou vergeten.

Toch wist ze dat Richard het zo zou hebben gewild. Hij had voor Zedd hetzelfde gedaan. Richard had haar destijds verteld dat hij het een ondraaglijke gedachte vond dat beesten het lichaam van zijn grootvader zouden opgraven.

Nu werd de wereld geplaagd door beesten in menselijke gedaante.

Het was aan de levenden, de mensen die hij had achtergelaten, de mensen die van hem hielden, om voor zijn stoffelijk overschot te zorgen. Zijn voorouders, bijna alle Meesters Rahl voor Richard, lagen begraven in rijkversierde gewelven in de diepste catacomben van het Volkspaleis, zijn voorouderlijke woning.

Maar zolang keizer Sulachan en zijn legers halfmensen en gereanimeerde doden het land teisterden, wilde Kahlan niet het risico lopen dat de vijand het paleis veroverde en Richards lichaam opgroef als trofee, of erger. Hannis Arc had Richards bloed gebruikt om het lijk van keizer Sulachan te reanimeren. Kahlan dacht liever niet na over wat ze met Richards lichaam zouden doen als ze het in handen kregen.

Kahlan mocht geen enkele kans laten bestaan dat er iets kon gebeuren met het lichaam van haar man. Het was aan haar om ervoor te zorgen dat er in deze wereld niets van hem overbleef.

Er was maar één manier om er zeker van te zijn dat ze het meest liefdevolle had gedaan wat ze nu nog kon doen, en dat was zijn lichaam tot as verbranden. Ze hoefde het bevel maar te geven en het gebeurde.

Waarom kon ze het dan niet over haar hart verkrijgen?

Kahlans gedachten dwaalden af in duizend verschillende rich-

tingen, en ze deed haar best een manier te bedenken om onder haar verplichting uit te komen, een reden te verzinnen om niet het bevel te geven om de fakkels op de lijkstapel te werpen.

Ze kon niets bedenken.

Uit wanhoop viel ze neer op haar knieën, duwde de kap van haar mantel naar achteren, legde haar handen op Richards schouders en boog haar hoofd.

‘Meester Rahl, leid ons,’ fluisterde ze. Iedereen keek in stilte toe hoe ze de eeuwenoude devotie aan de Meester Rahl opzei. ‘Meester Rahl, leer ons. Meester Rahl, bescherm ons. In uw licht gedijen we. In uw genade zijn we beschermt. In uw wijsheid zijn we nederig. Wij leven slechts om te dienen. Ons leven behoort u toe.’

Ze bleef neergeknield zitten op het natte plein, met haar bevende handen op Richards schouders, en haar woorden galmden naar haar terug.

Niemand zei de devotie samen met haar op. Ze wisten dat die deze keer voor haar alleen was. Het was haar vaarwel.

De tranen liepen haar over de wangen, door de koude spikkels nevel en stippels van de regen, en dropen van haar kin. Ze slikte een snik in voordat hij kon ontsnappen en haar zelfbeheersing kon verstoren, en kwam toen eindelijk weer overeind en zette haar Belijdsersgezicht op, een gezicht dat niets prijs gaf van haar innerlijke marteling.

Toen Kahlan opkeek, zag ze door een opening tussen de soldaten op het plein in de verte Jager stilletjes neergehurkt zitten aan de rand van het donkere woud. Zelfs op die afstand kon ze zien dat Jagers groene ogen op haar gericht waren.

De motregen leek het katachtige wezen totaal niet te deren. De druppels liepen van zijn dikke vacht als water van een eend.

Opnieuw keek Kahlan omlaag naar de enige man van wie ze ooit had gehouden. Met nog steeds haar Belijdsersgezicht op legde ze haar hand op Richards koude wang. Zijn huid was dan misschien koud, maar de magie hield hem soepel alsof hij nog leefde.

Eigenlijk was haar gezicht net zoals het zijne: bewegingloos, kalm en zonder enige emotie.

Richards ziel was vertrokken op zijn eeuwige reis. Ze had hem

in de duisternis zien afdalen, neergetrokken door de demonen van de onderwereld, hun vleugels strak om hem heen geslagen. Op dat moment was ze zelf ook dood geweest, of in ieder geval op weg naar de dood. De duistere demonen hadden eerst haar mee-geleurd de diepten van de eeuwige nacht in, weg van de lijnen van de Gratie, maar toen was Richard door de sluier naar de onderwereld gekomen en had ze van haar af getrokken. Nadat hij haar had bevrijd van de demonen, was Kahlans ziel, dat mysterieuze element van de Gratie, in staat geweest terug te keren naar haar lichaam in de wereld van de levenden.

Er was een mes door Kahlans hart gestoken, maar desondanks was het Nicci gelukt de schade te genezen, en was Kahlans ziel op tijd teruggekeerd. Teruggekeerd omdat Richard zijn eigen leven had opgeofferd om achter haar aan te gaan en haar op tijd te redden.

Die gedachte bracht een frons op Kahlans gezicht... op tijd...

In de eeuwigheid van de onderwereld bestond er niet zoiets als tijd. Tijd had alleen betekenis in de wereld van de levenden.

Was het mogelijk dat Richard nog altijd een levensvonk in zich meedroeg, zoals bij haar het geval was geweest – als tegenwicht voor het dodelijke gif waarmee ze beiden waren besmet? Was het mogelijk dat hij die connectie met de wereld van de levenden ondanks de verstreken tijd nog altijd in zich had, hoe ver hij ook afdaalde in de eeuwige, tijdloze wereld van de dood?

Hoelang kon die vonk, die connectie, op die plek voortbestaan? Helemaal als zijn wereldlijke lichaam werd geconserveerd door occulte magie, zodat het in dezelfde staat bleef als op het moment van zijn dood. De ontbinding van zijn lichaam was tegengehouden door magie die gebruikmaakte van het tijdloze element van de onderwereld. Zo had het lichaam op een bepaalde manier nog steeds een connectie met zijn ziel.

Richard had de giftige besmetting van de dood uit haar gehaald, haar bevrijd van de demonen en haar levensvonk gebruikt om haar langs de lijnen van de Gratie uit de onderwereld terug te sturen naar de wereld van de levenden. Ze hadden geen occulte magie gehad om haar te conserveren, maar dat was ook niet nodig geweest, want ze was nog maar net gestorven. In de onderwereld

had het een eeuwigheid geleken, maar in de wereld van de levenden was nauwelijks tijd verstreken.

Richard was al een aanzienlijke tijd dood, maar dat had alleen in de wereld van de levenden betekenis. Voor zijn wereldlijke lichaam was de tijd stilgezet met behulp van elementen van de onderwereld, waar zijn ziel heen was, en in de onderwereld bestond er niet zoiets als tijd.

Stel dat er een mogelijkheid bestond?

Kahlan wierp een blik naar Jager, die haar vanuit de verte in de gaten hield.

Aanvankelijk had ze gedacht dat de heks Rood Jager had gestuurd als blijk van medeleven.

Wat als ze het mis had, en Rood Jager om een andere reden had gestuurd?

Op een bepaalde gestoorde manier begon het allemaal logisch te klinken. Net als een van Richards ideeën. Zijn ideeën leken op het eerste gezicht vaak gestoord, maar bleken dan toch te kloppen. Wat als dit zo'n onmogelijk, gestoord idee was dat toch klopte?

Zij was nu Richards enige hoop. Hij had niemand anders om een manier te vinden. Niemand anders om voor hem te vechten.

Kahlan wist dat als er daadwerkelijk een kans bestond hem terug te brengen, wat voor kansje dan ook, hoe gestoord het ook leek, zij degene was die hem moest vinden.

'Ik moet gaan,' fluisterde ze.

Ze draaide zich plots om naar Nicci en zei hardop: 'Ik moet gaan.'

Nicci keek met gerimpeld voorhoofd op van haar stille huilen. 'Wat? Waarnaartoe?'

'Ik moet de heks spreken.'

Nicci's frons werd dieper toen ze de dringende toon in Kahlans stem hoorde.

'Waarom?'

Kahlan keek even naar Jager en draaide zich toen weer om, om de tovenares in de ogen te kijken. 'Een van die wanhoopsdaden voor de liefde.'